

سیاست و نظارت

در

منابع طبیعی

نویسنده:

بهزاد انگورج

انتشارات آردن

سرشناسه	: انگورج تقوی، بهزاد، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور	: سیاست و نظارت در منابع طبیعی / مؤلف: بهزاد انگورج
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۳۱۲ ص
شابک	: ۹ - ۲۹۷ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: منابع طبیعی - ایران - سیاست دولت
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ س ۹ ۸۴ الف / ۵ HC۴۷۳
رده‌بندی دیویی	: ۳۳۳/۷۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۰۱۲۴۸

انتشارات آرون

سیاست و نظارت در منابع طبیعی

مؤلف: بهزاد انگورج

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۲۰۰ نسخه

۲۹۰۰۰ تومان

فهرست

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول : کلیات
۹	 منابع طبیعی
۱۱	 شناخت منابع ملی
۱۳	 پیچیدگی تعاریف قانونی
۲۵	 مفهوم ملی شدن و ملی کردن
۳۵	 سیاست جنگل و تسری دامنه تصرف در ملی کردن
۵۰	 نظر فقهای محترم شورای نگهبان و سیاست اجرایی
۵۲	 تاثیر تعارض در اراضی تحت اعتراض
۵۴	 مدیریت بر اراضی
۵۶	 الگوی مصرف اراضی
۵۸	 انواع بهره‌برداری‌ها از عرصه و اعیان منابع
۶۰	 حقوق مفروض نسل‌ها
۶۳	 نگاه اصلاحی نظام جمهوری اسلامی
۱۰۸	 فصل دوم : ماموریت‌های سازمان
۱۰۸	 ماموریت‌های سازمان
۱۱۱	 ماموریت حفاظتی سازمان در جنگل و مراتع
۱۳۳	 مبارزه با آفات و امراض
۱۳۵	 شمول دامنه ماموریت حفاظتی

۱۳۶	 برآورد محاسبه تخریب
۱۴۹	 فصل سوم
۱۴۹	 انواع واگذاری در منابع طبیعی
۱۵۰	 واگذاری ماده ۳۱ تا ۳۶ قانون مصوب ۴۶
۱۵۰	 هدف های اولیه تبدیل و واگذاری
۱۵۱	 شروط قرارداد با مستاجرین
۱۵۳	 نیازهای نظارتی و حفاظتی فعلی بر قطعات ده هکتاری
۱۵۳	 مدیریت نظارتی در اجرای ماده ۳۹
۱۵۵	 مدیریت نظارتی با اعمال ماده ۴۱
۱۵۸	 مدیریت آینده قطعات ده هکتاری در سایه لایحه قانون جامع منابع طبیعی
۱۵۹	 فرصت های شغلی در قطعات رها شده و بایر
۱۵۹	 واگذاری اراضی در اجرای ماده ۲۱ اصلاحی مصوب ۵۴
۱۶۰	 واگذاری اراضی موضوع قانون
۱۶۱	 واگذاری اراضی موضوع دستورالعمل
۱۷۱	 فصل چهارم : بهره برداری
۱۷۱	 بهره برداری سنتی و عرفی
۱۷۴	 بهره برداری منابع طبیعی دارای متولی با تفویض اختیار
۱۷۷	 مناطق چهارگانه و نظارت بر آن
۱۷۸	 مناطق آزاد تجاری - صنعتی
۱۸۱	 واگذاری مدیریت بهره وری اجرای طرح های منابع طبیعی
۱۹۰	 شقوق قانونی در مدیریت واگذاری طرح
۱۹۱	 نظارت بر طرح پارک های جنگلی و نهالستان ها
۱۹۷	 تراز مالی طرح های تحت اجرا در ماده ۳
۲۰۰	 ضرورت توسعه روش واگذاری مدیریت بهره وری
۲۰۴	 بهره برداری از جنگل
۲۰۴	 سیر تحول در مدیریت علمی و فنی منابع
۲۱۰	 جایگاه و نقش درخت در تیپ جنگلی

۲۱۳	 اهمیت و نقش پرورشی گونه‌ها در ایجاد ساختار مناسب
۲۱۷	 اهمیت ارزش بازاری
۲۱۹	 اعمال ضوابط حفظ تنوع زیستی
۲۲۰	 رعایت اهمیت ژنتیکی درختان
۲۲۳	 چگونگی انتخاب درخت
۲۳۰	 فصل پنجم: نظارت بر پروسه بهره‌برداری
۲۳۰	 فیلترینگ عملیات در پروسه بهره‌برداری
۲۳۲	 اجازه نشانه‌گذاری
۲۳۴	 اجرای نشانه‌گذاری
۲۳۶	 گزارش نشانه‌گذاری
۲۴۳	 کنترل نشانه‌گذاری
۲۴۴	 صدور پروانه قطع
۲۴۴	 ممنوعیت فروش پروانه قطع و کنترل سازمان
۲۴۵	 کنترل قطع درخت
۲۵۰	 نظارت بر قطع درخت
۲۵۲	 تجدید اندازه گیری
۲۵۸	 نظارت بر تبدیل
۲۶۳	 استحصال یا علامت‌گذاری چوب
۲۷۰	 برآورد فراورده‌های هیزمی
۲۷۱	 صدور پروانه احداث کوره زغال
۲۷۱	 برآورد موجودی زغال
۲۷۲	 تراز حجمی پروانه قطع
۲۷۶	 ضوابط ایستگاه‌های موقت ودائم
۲۷۶	 نقش ایستگاه‌های موقت و دائم در کنترل محصولات
۲۷۶	 پروانه حمل
۲۸۰	 پاک کردن سطح قطعه
۲۸۴	 بازرسی محصولات جنگلی

۲۸۵	تعریف محموله قاچاق و غیر مجاز
۲۸۷	کنترل حجمی انواع مستحصلات در محموله
۲۸۸	قاچاق با جابجایی چوب دارای پروانه
۲۸۹	نظارت‌های عمومی
۲۹۲	بهره‌برداری‌ها و فعالیت‌های اشخاص
۲۹۳	نظارت بر حمل چوب‌های واچیده
۲۹۶	نشانه‌گذاری باغات و محوط
۳۰۱	فصل ششم :
۳۰۱	نظارت بر برنامه جنگلداری
۳۰۲	جاده سازی
۳۰۶	مرمت جاده
۳۰۷	نظارت بر عملیات احیا و توسعه
۳۰۸	عملیات مراقبتی
۳۰۸	عملیات پرورشی

مقدمه

جنگل‌ها و مراتع به‌عنوان منابع طبیعی با ارزش هر کشور با قوانین و تشکیلات مناسب حفاظت و بهره‌برداری می‌گردند. ایران در دو قرن گذشته غالباً از حکومت قدرتمندی برخوردار نبود و نتوانست متناسب با رشد جمعیت و توسعه اقتصادی دیگر کشورها، از رشد و توسعه یافتگی برخوردار شود.

با توجه به عدم رشد و توسعه اقتصادی کشور، برای حفاظت از منابع طبیعی و توسعه آن نیز، اقدامات مناسبی معمول نشد و حتی برخی کشورهای استثمارگر، به موجب معاهدات و قراردادها برای تامین نیاز صنایع خود، با بهره‌برداری خارج از توان اکولوژیک از جنگل خزری، برخی از گونه‌های با ارزش را با تهدید انقراض مواجه کردند و یا در بسیاری از سطوح پسروی به مرز جنگل‌ها تحمیل شده است.

دولت می‌توانست پس از ابلاغ لایحه قانونی ملی شدن جنگل‌ها و مراتع در سال ۱۳۴۱ برای تحقق اهداف ملی، با برخورداری از قوانین مناسب و ایجاد همراهی لازم بین بخشی با سازمانی توانمند زمینه‌های لازم را برای احیا و توسعه به وجود آورد.

اما منافع فردی و طیفی و یا نگاه بخشی، فراز و فرودهایی را بر تشکیلات و قوانین مرتبط و منابع در اختیار تحمیل کرد، که در جهت نیل به اهداف و یا ناکامی‌ها برای دستیابی و تحقق هدف‌گذاری‌ها تأثیرات عمیقی داشت.

قانون اساسی جمهوری اسلامی و سایر اسناد بالادستی و معاهدات و پیمان‌های بین‌المللی فرازهای مناسب و مطلوب و افق‌های روشنی در فراروی مدیریت منابع تجدید شونده کشور دارند، امید که تحت سیاست‌های کلی نظام فرایند امور تحت نظارت عالیه به سمت بهبودی سوق یابد.